

נצרות

מישוע ועד ימינו

עדיאל אמיתי

מורה דרך ומדריך טיולים בחו"ל

• ישוע נולד כיהודי ונצלב כ.....

• ישוע נולד בחג המולד - 25.12?

• האפיפיור הוא מנהיגם של כל הנוצרים.....

• היהודים אשמים במותו של ישוע – האומנם?

• מהם כיווני התפילה ביהדות, באסלאם ובנצרות?

•מה הסיבה לשם יוחנן פאולוס?

המיתוס המכונן

◦ הנצרות מבוססת על כרונולוגיה ויהדות.

◦ אלוהים ברא גם מלאכים.

◦ המלאך העליון מרד והושלך אל תחתית השאול,

ביהדות הוא **הלל בן שחר (ישעיהו י"ד, 12)**,

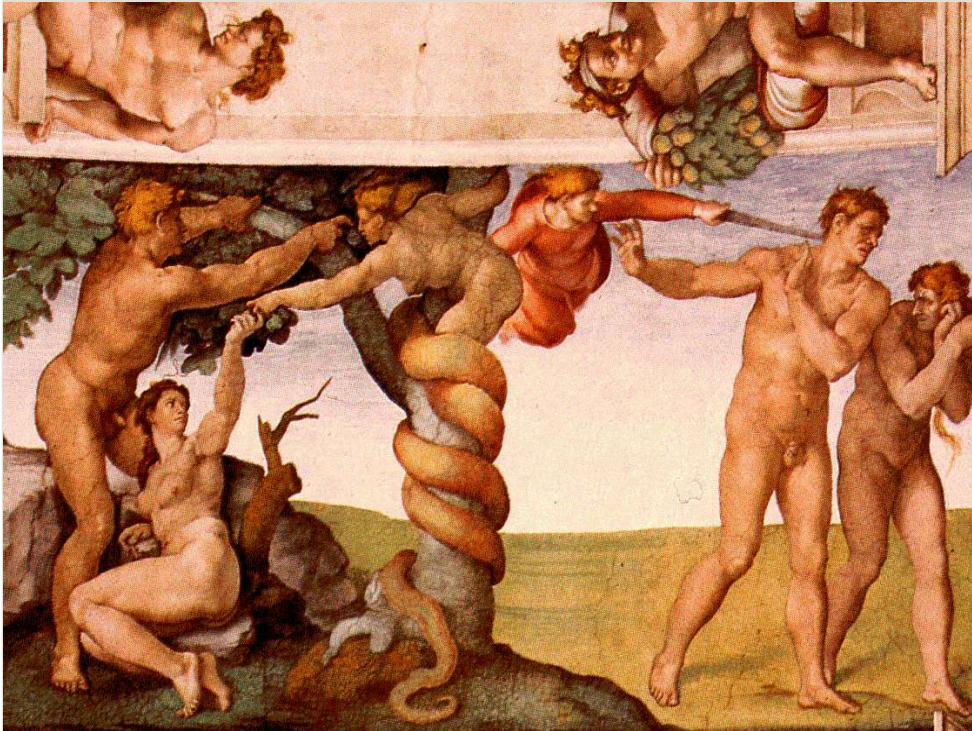
בנצרות קוראים לו **לוציפר - השטן**.

◦ לוציפר הפך לנחש, ברית ראשונה עם אדם וחווה - הופרה - "**החטא הקדמון**".

◦ התוצאה היא - גירוש מגן העדן. "**בזיעת אפיק תוציא לחם**" ואילו חווה **תלד בעצב את בניה**.

אדם וחווה וצאצאיהם הופכים מבני אל-מוות לבני תמותה.

כלומר, כל המין האנושי, שרויים עתה בחטא הקדמון

- הנחת היסוד - אלוהים טוב וצודק ואוהב את כל מי שהוא ברא.
- אלוהים בוחר עם נבחר - **עם ישראל**.
- העם **מפר את הברית** שוב ושוב...
- (נח, משה רבינו, דוד ושלמה, ממלכת ישראל ויהודה...)
- כפרה על חטא - **הקרבת קורבן**.
- האל התגשם בבשר ולבש צורה אנושית.
- **ישוע נולד כדי להיות קורבן, כדי למות**.
- בכך שהוא קם לתחייה, הוא הראה לכולם שיש אופציה לגאולה.

התוצאות וההשלכות של המוות על הצלב והתחייה

1. מי שמאמין בישוע יכול להינצל / להיגאל מהחטא ומהמוות.
2. הגאולה פתוחה לכולם.
3. ישוע, במותו על הצלב, כיפר על החטא הקדמון. בעקבות זאת אלוהים כרת בדמו של ישוע **ברית חדשה** עם האנושות. המושג "ברית חדשה" (ברית והספרים) ומופיע בתנ"ך היהודי בספר ירמיהו:

**"הִנֵּה יָמִים בָּאִים, נְאֻם-יְהוָה; וְכָרַתִּי,
אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת-בֵּית יְהוּדָה--בְּרִית חֲדָשָׁה."**

(ירמיהו, פרק לא, פסוק 30)

עולם הנצרות

- כלל אוכלוסיית העולם מונה כ- 6.800 מיליארד נפש, 33% נוצרים
- מקור המילה נצרות **בעברית**:

נצרת העיר, וכן מהמילה "נצר" - חוטר - ענף חדש שיוצא מענף בוגר (מהיהדות...)
ישעיהו, פרק יא, א: "א וַיֵּצֵא חֹטֶר, מִגֵּזַע יֵשׁוּעַ; וַיִּנְצֵר, מִשְׁרָשָׁיו יִפְרֶה. ב וַנִּחֶה עֲלָיו,
רוּחַ יְהוָה, רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, רוּחַ עֶצְהָ וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת, וַיִּרְאֵת יְהוָה."

ה"נצרות" - "דת המשיחיות" - ישוע הוא אותו משיח שהובטח בתנ"ך.
משיח הוא זה שמשחו עליו שמן, זו הייתה הדרך להכתיר מלכים.

- ביוונית: **משיח** זה **חְרִיסְטוֹס**. חֵי=X רוּ=P השילוב של X ו-P הוא כריסטוגרמה
- בלטינית: המילה "למשוח" היא: Cristus
- באנגלית: Christ (משיח), Christianity (דת המשיחיים = נצרות)

רגע של עברית - ישו או ישוע?

◦ השם המקורי הוא ישוע = Jesu

עם הזמן הצליל של ה-ע' הגרונית בסוף השם נשמט, כי כך קל יותר לבטא.

◦ בקרב יהדות אשכנז בימי הביניים: יש"ו = ימח שמו וזכרו. פחות מוכר לקהל הישראלי בימינו.

◦ הנוצרים המאמינים יודעים ומכירים את הפרשנות הזו, והם עצמם מקפידים לומר **ישוע**.

◦ אותו הדבר נכון לגבי היהודים המשיחיים שהם יהודים שמאמינים במשיחיותו של **ישוע**.

פטרוס - האפיפיור הראשון

- מנהיג הקהילה המוקדמת בהר ציון, ירושלים
- בחירת שליח במקום יהודה איש קריות – מתתיה

(40 יום לאחר התחייה ועוד 10 לאחר העלייה השמימה)

- פטרוס מחקה את ישוע - מטיף, מרפא
- החייאת טביתא (צביה בארמית) ביפו
- שמעון הבורסקאי
- **טבילת קורנליוס בקיסריה - הגוי הראשון שנטבל!**
- **מכאן פטרוס מגיע לרומא, הופך לבישוף, מואשם בגרימת שריפה גדולה ולבסוף נצלב הפוך.**

ההיסטוריה של הכנסייה הקדומה

חיי ישוע;

שנים 1-33 ←

12 השליחים; המאמינים; רדיפות;
פאולוס (67-10) הוצא להורג ברומא;

שנים 33-100 ←

הפצת נצרות ורדיפות (מרטירים);
בניית כוח דתי, חברתי ואינטלקטואלי (תחילת גיבוש הקנון);

שנים 100-313 ←

קונסטנטינוס - הקרב על גשר המילוויוס ("בסימן זה תנצח").
הנצרות הפכה להיות דת מותרת,
ולאחר מכן הדת הרשמית של האימפריה הרומית.

החל מ 313 ←

...הלנה

מלחמה בין הטוענים לכתר האוגוסטוס במערב

312 ערב לפני הקרב ליד העיר רומא קונסטנטינוס רואה בשמים צלב ונאמר לו "בסמל הזה תנצח"

חזיון הצלב של קונסטנטינוס, חלק מפרסקו של רפאל בוותיקן

מקום הקרב גשר מילויון

גרסאות אחרות של הסיפור, כולל הביוגרפיה של קונסטנטינוס, יספרו
שראה את הסמל

Χριστός=Christ
משיח

התנצרות האימפריה הרומית (ארמניה, גאורגיה)

- 313 אדיקט מילאנו - הנצרות הופכת לדת מותרת
- 324 קונסטנטינוס שליט יחיד. הנצרות - דת מועדפת
- יום א' הפך ליום מנוחה רשמי של האימפריה** - ציין את תחייתו של ישו ובו ערכו את "סעודת האדון".
- 325 ועידת ניקיאה.** יוזמתו של הקיסר קונסטנטינוס. דיון בעיקרי האמונה – השילוש הקדוש - **האריאנים עוזבים.**
- 330 בירה חדשה לאימפריה. **קונסטנטינוס** מקים בירה לעצמו וקורא לה בשמו – **קונסטנטינופול** (ביזנטיון).

בימי היורשים של קונסטנטינוס - הנצרות עדיין לא דת רשמית --- רק ב 380.

השילוש
הקדוש

ועידת כלקדון (באסיה הקטנה) - שנת 451

431 - אפסוס - נסטוריאנים

- נושא הויכוח העיקרי בוועידה זו (הרביעית) היה **שאלת האנושיות והאלוהיות של הבן**. גם האריאנים ערערו על אלוהיותו של ישוע בוועידת ניקאה, אך הפעם הנושא "הלוהט" - היה האם ישוע הוא בעל טבע אנושי או טבע אלוהי?
- הוועידה הכריעה - **לישוע יש שני טבעים: אלוהי + אנושי**.
- כתוצאה מכך: נוצר **פילוג ראשון גדול** וטראומטי עם ה"מונופיזיטים" (=טבע אחד).
- 4 כנסיות נון-כלקדוניות: **סורים, קופטים, אתיופים, ארמנים** פרשו מיוזמתן.

מבנה הכנסיה

- כפר (פרוכיה) --- כנסיה --- כומר
- העיר (דיוקסיה) --- קתדרלה (הכסא, הקתדרה) --- הבישוף
- בראש פרובינציה עמד ארכיבישוף
- מבין הארכיבישופים באימפריה, **5 קיבלו חשיבות מיוחדת:**
- יותר כבוד ויותר סמכות מכל האחרים
- ותואר כבוד של פטריארך
- לשטח השיפוט שלהם קוראים פטריארכיה:

רומא, אלכסנדריה, אנטיוכיה, קונסטנטינופול וירושלים

יש עוד ב־14 כנסיות אוטוקפאליות (עצמאיות...רוסיה, פולין...)

זיכרו זאת...להמשך

אפיפיור

- קריסת האימפריה הרומית גרמה לוואקום פוליטי ואדמיניסטרטיבי ומי שמילא אותו הוא **הבישופ של רומא** שכונה בשם **אפיפיור**, הפטריארך היחיד במערב.
- סמכותו של האפיפיור היא העליונה והחשובה ביותר בעולם הנוצרי.
- **הם ברומא** הגדירו את עצמם כיורשים של **פטרוס** שלפי המסורת, לפני מותו, הספיק להיות הבישופ (האפיפיור) הראשון של רומא.
- מקור סמכות נוסף ל**חשיבות רומא** הוא פאולוס שגם סיים את חייו ברומא.
- ישוע אמר לפטרוס בקיסריה פיליפי: "**אתה הסלע. על הסלע הזה אני אבנה את כנסייתי**", "אני אתן לך את **מפתחות השמיים**. כל מה שתתיר באדמה יהיה מותר בשמיים. כל מה שתאסור על האדמה, יהיה אסור גם בשמיים".
- על שפת הכנרת ("מנזה כריסטי") ציווה עליו להיות "**רועה הצאן**" שלו. "**רועה הצאן**" מפורש כמנהיגם של **כלל המאמינים**.

רועי הצאן...

קטקומבות
ברומא
מאה 3

הכנסייה הביזנטית - הכנסייה המזרחית

(1453-325)

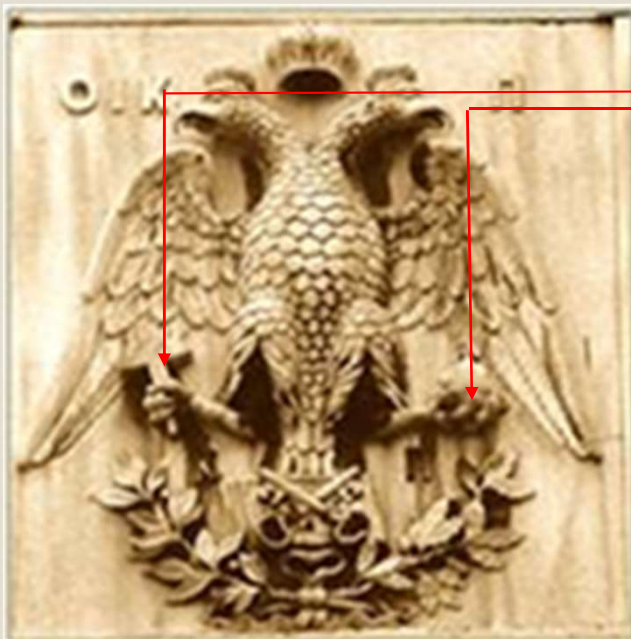
הכנסייה הביזנטית ממשיכה להתקיים עד היום וכיום היא נקראת הכנסייה האורתודוקסית (אורתו = ישר; דוכסיה = דעה/דרך, ז"א "דרך הישר" או "הדרך הנכונה")

סמל הכנסייה הביזנטית הוא נשר דו-ראשי המחזיק ברגלו כדור - השלטון החילוני, וצלב - הסמכות הדתית

• הדבר מסמל את סמכותו הכפולה של **הקיסר הביזנטי**: הוא גם פטרון הכנסייה וגם סמכות פוליטית.

• שני הראשים מסמלים את המזרח והמערב, ומבטאים את הרצון לשלוט גם על המערב וגם על המזרח.

• הנשר הדו-ראשי מסמל **איחוד בין דת למדינה**. סמל זה אומץ ע"י גורמים נוספים כמו בתי מלוכה באירופה, לדוגמה: המשפחה הצארית ברוסיה שבעקבות קשרי נישואים ועוד, שייכה את עצמה לאימפריה הביזנטית.

איקונוסטזים

988 - לידתה של הכנסייה הרוסית

הלוחית שנכתבה ע"י פונטיוס פילטוס ונקבעה מעל ראשו של ישוע כשהוא נצלב; **INRI**

הצלב הפרבוסלאבי כולל את "הצלב הלטיני" שבו קורת האורך ארוכה יותר מקורת הרוחב;

ליד ישוע נצלבו גם "הגנב הטוב" ו"גנב הרע".
ה"גנב הטוב" היה בצדו הימני, הצד הטוב, ואילו "הגנב הרע" בצדו השמאלי, השלילי.
נועד להזכיר למאמין את המאזניים של הטוב והרע

הכנסייה הרוסית למרות היותה חלק מהעולם האורתודוכסי הכללי, פיתחה לעצמה מאפיינים ייחודים משלה.

בנוסף לקדושים שקודשו ע"י כלל הכנסייה, יש לכנסייה הרוסית קדושים משלה, כמו גם מאפיינים ארכיטקטוניים (כיפות דמויי בצלצלים) והצלב.

הסכימה הגדולה

פיצול הכנסייה האורתודוכסית - 1054

◦ מתוך 5 הפטריארכיות ההיסטוריות רק רומא נמצאת במערב.

◦ הסיבה העיקרית לפיצול הגדול הייתה סיבה **פוליטית ומאבקי כוחות**.

הפטריארך של רומא, האפיפיור, דרש יותר ויותר כוח, השפעה, כבוד וסמכות, ורצה להכתיב מהלכים תיאולוגיים, כמו גם למנות בעלי תפקידים חשובים, עבור ארבעת הפטריארכיות האחרות. האחרים סירבו, וזה היווה הרקע העיקרי לפיצול.

• פוליטי - טענת בישוף רומא לבכורה

• תרבותי - הבדלים בשפה, במנהגים ובטקסים הדתיים

• תיאולוגי - במערב הייתה תוספת (מהמאה ה-8) ל"אני מאמין" (הקרדו):

"אני מאמין שרוח הקודש נובעת מהאב ומהבן"

Pope רומא

הכנסייה היוונית
אורתודוכסית ביזנטית

דוגמא להבדל במנהגים

סעודת האדון - טקס הנצחת גופו של ישוע - אכילת לחם הקודש

מצייה (Hostia = קורבן) **לפי הבשורות הסינופטיות של מתי, מרקוס ולוקס**, הסעודה האחרונה הייתה סעודת פסח, והלחם שישוע הרים ואמר עליו - "איכלו אותו לזכרי, זהו בשרי..." היה **לחם עוני, המצה** שהייתה אז. המצייה בטקס - רגע נשגב - הלחם הופך לגופו של ישוע.

לחם ממש, שיש בו שעורה והבצק שלו תפח בתהליך עשייה מיוחד הנעשה ע"י נזירים ובלבד. **לפי הבשורה של יוחנן**, הצליבה של ישוע הייתה בערב של סעודת הפסח, וישוע שישב עם תלמידיו בסעודה האחרונה החזיק ב**לחם רגיל**. על הלחם מוטבעת חותמת מיוחדת: **Yesus Christus Nika**
= ישוע המשיח מנצח

נזירות

- **הנזירים - "היחידה המובחרת"**, חיים את החיים האידיאליים של הנוצרים
- הנזירות באה מהיהדות... שמשון, קשורה להתבודדות ומתוך כך **למדבר**
- **אנטוניוס הקדוש** (251-356), יליד מצרים, נחשב ל"**אבי הנזירות**"

שלושת נדרי הנזיר בנצרות:

עוני - חוסר רכוש אישי

פרישות

וצייתנות

באילו מונחים מתוארים הנזירים המתבודדים?

- **אנכוריט** - היוצא מהמקום המיושב
- **הרמיט** - שוכן מדבר (הרמיטאג' = מקום התבודדות של נזיר מתבודד)
- **מונאכוס** - לבד - Monk (יחיד, מתנתק מהחברה)

שלושה סוגי נזירות:

הרמיטאז - בידוד

קוינוביום - שיתוף

ולאורה (שביל = Laura שילוב בין הרמיטאג' לקוינוביום) - פשרה (חריטון...**מבדד נטופה** - **הררית**...).

מסדרים נוצריים במערב - הנזירות במערב

◦ מציאות תרבותית, פוליטית וגיאוגרפית שונה (רקע פילוסופי, שפה, קריסת מנגנון ישן, אין מדבר).

◦ **חובה לקבל אישור מבישוף רומא.** מוקמים מסדרי נזירים!

◦ מסדר (Order) = שרשרת (קבוצה) של מנזרים שכולם פועלים ע"פ אותה הרגולה (תקנון).

◦ לכל מסדר יש ייעוד מוגדר בעולם הקתולי: חינוך או בריאות או תפילה, מיסיונריות...

◦ דוגמאות: **בנדיקטינים** (בנדיקטוס), **דומיניקנים**, **הוספיטלרים**, **טמפלרים**, **כרמליטים** ועוד...

הפרנצ'סקנים

- המאה ה-13 באירופה. פרנצ'יסקוס מאסיזי (1181-1226). בן לסוחר בדים עשיר.
- התגלות - התבודדות במערות, כנסיות עזובות. דגש על עוני מוחלט.
- נהג לשפץ כנסיות עזובות. התקבצו תלמידים. ניסה לחזור לחיי שליחים: **בקהילה**.
- **מסדר הפרנציסקאנים** - Order of Friars Minor (מסדר "האחים הקטנים").
1209 - שנת ההכרה של המסדר.
- לקראת סוף ימיו, התגלה אליו מלאך - "שרף", מלאך בעל שלושה זוגות כנפיים.
הוא נתן לו 4 פצעי סטיגמטה (Stigmata) ריבוי של **סטיגמה** (סימן, רומאים...).

כמה סטיגמטות היו לישוע?

המשך כרונולוגי - תחילת הרפורמציה

◦ סוף ימי הביניים - המאה ה-14. משבר בכנסייה הקתולית ובמוסד האפיפיורות.

◦ השחיתות בכנסייה יצרה באירופה תחושת משבר רוחני.

◦ בתי המלוכה באנגליה ובצרפת צברו כוח. (מלחמת 100 שנים בין אנגליה לצרפת).

◦ "המוות השחור" - 1348-1351. מגפת דבר.

◦ על רקע תחושת המשבר ומצבה המתדרדר של הכנסייה הקתולית קמו רפורמטורים ומתנגדים כגון:

ג'ון ויקליף - תיאולוג ורפורמטור אנגלי (1330-1381), כתבי הקודש לא בלטינית.

יאן הוס - רפורמטור מבוהמיה (צ'כיה) (1372-1415), הוחרם (נודה) והועלה על המוקד ככופר.

◦ על רקע כל אלה הופיע מרטין לותר - אבי הרפורמציה הפרוטסטנטית.

הרפורמציה הפרוטסטנטית

- **מרטין לותר (Martin Luther) - מייסד הנצרות הפרוטסטנטית**
- מרטין לותר הופיע כ-100 שנה אחרי הרפורמאטורים הקודמים, אך המצב בשל יותר.
- נולד בגרמניה. צאצא למשפחת איכרים אמידה שלמד משפטים ותיאולוגיה.
- לקראת סוף לימודיו נקלע לסופת ברקים ורעמים. מתוך פחד קרא לעזרה לאנה הקדושה. בעקבות זאת נדר נדר שאם היא תציל אותו, הוא יהפוך לנזיר. הוא ניצל, וקיים את הבטחתו. הוא הלך למנזר אוגוסטיני והפך לנזיר.
- 1505 נכנס למנזר. 1507 הוסמך לכמורה.
- למד מקרא ותיאולוגיה באוניברסיטת וויטנברג. ביקר ברומא והיה מזועזע מהפאר שראה שם. החל לפתח ספקות. זה הוביל אותו לפרסום מסמך "95 תזות של לותר".
- הנושא העיקרי היה ההתנגדות למכירת שטרי המחילה, **האינדולגנציות**, שנמכרו ע"י האפיפיור או הנציגים מטעמו, והבטיחו למי שקנה אותם מחילת חטאים. **סרט**

מאפייני הנצרות הפרוטסטנטית

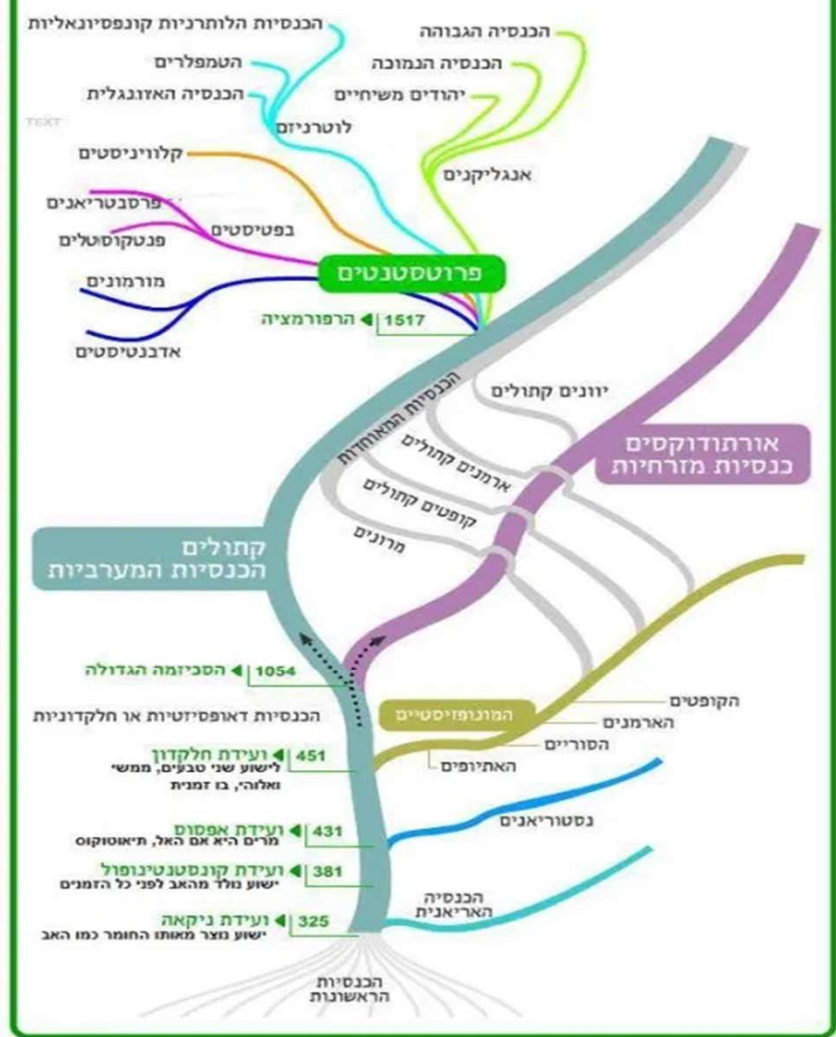
- דחית הסמכות האפיפיורית.
- למקרא, לתנ"ך (הבִּיבְלִיָּה; הברית הישנה) יש חשיבות עליונה. כתבי קודש הם הבסיס והקריטריון לחשיבה ולאמונה הנוצרית.
- **ביטול חמישה מתוך שבעת הסקרמנטים** (טבילה, אישוש, נישואין ואי גירושין, מיסה, וידוי, המשיחה האחרונה, וההסמכה)
- נשארו **הטבילה וסעודת האדון - המיסה**.
- 1529 נכתב "מכתב מחאה" (Protest) - מה שגרם להם להיקרא "פרוטסטנטים".
- המצאת **מכבש הדפוס** - זהו ההבדל הראשי והדבר המכריע שגרם להצלחת המהפכה בשונה מן העבר.
- 1455 - פרסום הספר המודפס הראשון - תנ"ך גוטנברג בשפה הלטינית ומכאן הודפסו עותקים של "הברית החדשה" **בשפות מקומיות** של כל מדינה ומדינה.

הכנסיה הפרוטסטנטית

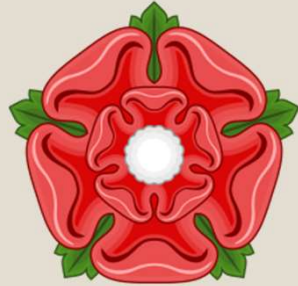
◦ מרטין לותר נחשב לאבי הרפורמציה הפרוטסטנטית, אבל לא כל הפרוטסטנטים הלכו בדיוק לפי דעותיו. בהמשך נוצרו זרמים שונים. הכנסיות שהמשיכו במדויק את כל הרעיונות של מרטין לותר, ולא רק את העקרונות הכלליים שלו, נקראות כנסיות לותרניות הנמצאות בעיקר בגרמניה, בסקנדינביה וקהילות בארה"ב.

◦ ישנן כנסיות קלווניסטיות (ע"ש קלווין), הפוריטאנים (מלשון טהורים), האוונגלים, היהודים המשיחיים (יד השמונה), האנגליקנים, ועוד ועוד.

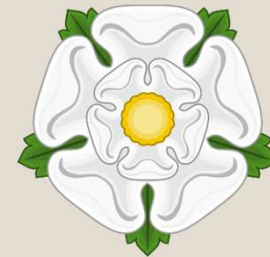
עץ הנצרות

נספח - הכנסיה האנגליקנית

• בית לנקסטר

◦ בית יורק

"מלחמות השושנים"

• בית טיודור

הנרי ה-7

הנרי ה-8

הנרי השמיני (1491 - 1546)

- קתולי הדוק - "בזכות שבעת הסקרמנטים".
- בשושלת מלוכה חדשה - שאיפה לכסף וליציבות פוליטית.
- נישא לקתרינה מארגון בגיל 14 שהיתה נשואה לאחיו ארתור...
- נולדה להם בת אך הנרי רצה בן זכר - "עניינו של המלך".
- הנרי פוגש את מרי (ילדים ממזרים) ואן בולין...
- הוא פונה לאפיפיור לבטל את הנישואין אך מסורב.
- יועציו הפרוטסטנטים מיעצים על התנתקות:
- התנתקות מאפיפיור תאפשר לך להתגרש.
- הלאמת נכסי המנזרים תפתור את המצוקה הכלכלית.

• 1534 - הנרי ה-8 הכריז על ניתוק מרומא והקמת הכנסייה האנגליקנית.

1 - קתרין מארגון (1485 - 1536)

- נסיכה ספרדייה, קתולית אדוקה עם ייחוס מפואר - בתם של פרדיננד ואיזבלה - "המלכים הקתולים" של ספרד.
- קתרינה היא גם בת משפחה של קרל ה-5 קיסר גרמניה - שהיה שליטו של האפיפיור קלמנט ה-5....מניע לסירוב....
- ילדה להנרי את מרי...לימים מלכת אנגליה.

2 - אן בולין (1501 - 1536)

- בת למש' בולין כשאביה שימש כשגריר בצרפת...גינונים.
- היתה בת לוויה של קתרין מאראגון.
- למדה מניסיון אחותה מרי שכפילגש ילדה בן ממזר.
- הנרי חשק בה אך היא למדה כאמור ולחצה שיתגרש.
- ילדה להנרי את אליזבת ה-1, לימים...מלכת אנגליה.
- הנרי מאס בה והאשימה בניאוף - ראשה נערף ב 1536.
- **באופן רשמי, הליך ייסוד הכנסייה האנגליקנית הושלם בידי בתה אליזבת...**

סרט

3 - ג'יין סימור (1508 - 1537)

- שמשה כבת לוויה לשתי נשותיו הקודמות של הנריה-8.
- ג'יין נישאה להנרי ב-30 במאי (עשרה ימים לאחר ההוצאה להורג של אן) והפכה למלכת אנגליה.
- **ג'יין ילדה להנרי בן**, אדוארד ה-6 ששימש כמלך אנגליה.
- פיתחה דלקת לאחר הלידה, ונפטרה כעבור מספר ימים.
- נקברה **בטירת וינדזור**.
- הנרי הורה כי לאחר מותו הוא ייקבר לצדה של ג'יין סימור, אותה הגדיר כאישה היחידה מבין נשותיו שילדה לו יורש זכר...

4 - אן מקליווס (1515 - 1557)

- בת אצולה למשפחת המלוכה מגרמניה.
- שודכה להנרי שלא ראה אותה אלא בציור מחמיא.
- כשראה אותה בפועל לפני החתונה, התחרט, אך מסיבות פוליטיות נמנע מביטול החתונה.
- השניים נישאו ב-6 בינואר 1540, אך אן נצטוותה לעזוב 5 חודשים מאוחר יותר והנישואים "שלא מומשו", בוטלו.
- קיבלה אדמות וחיה באנגליה עד יום מותה.
- טענה שגרמה להנרי למאוס בה משום שהיה שמן ודוחה.

5 - קתריין הווארד (1523 - 1542)

- הייתה דודניתה של אן בולין ושימשה כבת לוויה לאן מקליווס.
- הנרי נשא אותה לאשה מיד לאחר גירושיו.
- קתריין, שהייתה נערה מתבגרת לא הייתה יכולה להתרצות לבעל שהיה מבוגר ממנה ב- 32 שנה, שמן להחריד, אשר ברגלו פצע פתוח ממנו נדף ריח ריקבון.
- היא החלה למצוא מאהבים צעירים בסיוע לידי רוצ'פורד, אלמנתו של אחיה של אן בולין - **שרלילה.....**
- המלך גילה את בגידותיה ושלח אותה למאסר במצודה.
- קתריין נמצאה אשמה בניאוף ובבגידה במלך, והוצאה להורג בעריפת ראשה בפברואר 1542.

6 - קתריין פאר (1512 - 1548)

- קתריין היתה אצילה ואלמנה מלורד לטימר.
- המלך הנרי פגש בליידי לטימר, כאשר הגיעה לחצרו במטרה להתחנן על חייה של גיסתה.
- הנרי אהב את מה שראה והעריך כי תהיה חברה מנחמת לשנותיו האחרונות. הם נישאו ביולי 1543.
- קתריין לקחה על עצמה את תפקיד האחות הרחמנייה להנרי ותחלואיו, וגם שימשה כאם חורגת לילדיו מנישואיו הקודמים.
- **הנרי נפטר ב-28 בינואר 1547 כשלצידו קתריין וילדיו.**
- לאחר מותו של הנרי, נישאה קתריין לאהובה משכבר תומאס סימור (אחיה של ג'יין סימור), לראשונה בחייה מתוך אהבה.
- קתריין נכנסה להריון בפעם הראשונה בגיל 36 אך נפטרה מסיבוכים כתוצאה מן הלידה בספטמבר 1548.
- תומאס סימור, בעלה של קתריין פאר, הוצא להורג באשמת בגידה בשנת 1549.

מאישה 3 ג'ין סימור - אדוארד השישי (1547 - 1553)

- היה מלך אנגליה ואירלנד מה-28 בינואר 1547 ועד מותו. הוא הוכתר ב-20 בפברואר בגיל 9.
- הוא היה המלך השלישי לבית טיודור והראשון מבין מלכי אנגליה שגודל כפרוטסטנטי ואף תרם מספר כללים לרפורמה.
- **ב 1553, בגיל 15**, נפל אדוארד למשכב. הוא חשש לשובה של אנגליה לקתוליות, ונקב בשמה של בתה של בת דודתו, ג'יין גריי כיוורשת שלו (והוציא את שתי אחיותיו למחצה מהירושה).
- **נפטר** חודשים ספורים לאחר מכן.

מאישה 1 קתרין מארגון - מרי הראשונה (1516 - 1558)

- בתם של הנרי השמיני, מלך אנגליה ורעייתו הראשונה, קתרין מארגון. הייתה **מלכת אנגליה משנת 1553 ועד מותה (5 שנים)**.
- מרי ירשה את הכתר לאחר מותו של המלך-הילד אדוארד השישי ממחלה, ולאחר שהכניעה את הניסיון להמלכת לידי ג'יין גריי.
- היא הייתה גם מלכת ספרד, נאפולי, סיציליה ופורטוגל כאשתו של פליפה השני הצעיר ממנה ב-11 שנים ונכנסה להריון מדומה.
- **המלכה מרי זכורה בעיקר משום שניסתה להחזיר את האנגלים מהנצרות הפרוטסטנטית, אל הנצרות הקתולית והכפיפות לאפיפיור ברומא.**
- היא רדפה את הפרוטסטנטים, והרגה כ-300 מהם בשל אמונתם. בעקבות מעשים אלו זכתה מרי לכינוי "**הקתולית**" או "**העקובה מדם**" (בלאדי מרי).
- הנסיך פיליפה סיבך את מרי והאנגלים במלחמה מול הצרפתים על קאלה.
- מרי נכנסה להריון מדומה שני - כנראה סרטן ונפלה למשכב.
- לאחר מספר צוואות, הסכימה לרצון אביה להכתיר את אליזבת למלכה.

ממס' 2 - אליזבת הראשונה (1533 - 1603)

- הייתה מלכת אנגליה ואירלנד בשנים 1558 עד 1603 (45 שנה!).
- בתם של המלך הנרי ה-8 ואן בולין, ידועה גם בכינוי "**המלכה הבתולה**".
- בילדותה חזרה ע"י סר תומאס סימור, וגורשה מביתם. בחקירה מאוחרת נמצא כי לא שיתפה פעולה ונמצאה תמה.
- **החזירה את אנגליה לכנסייה הפרוטסטנטית.**
- הנסיך פליפה הציע נישואים אך נדחה על ידי אליזבת.
- אליזבת נחשבת לאחת מגדולי שליטי אנגליה, הודות לפריחה שזכתה לה ממלכתה בעת שלטונה.
- תקופת שלטונה נקראת **העידן האליזבתני**.
- ב- במרץ 1603 מתה אליזבת במיטתה. כהונתה נמשכה 45 שנים.
- נקברה לצד מרי בכנסיית וסטמינסטר, והשלטון הועבר לידי **ג'יימס הראשון**, בנה של בת דודתה מרי מלכת סקוטלנד, שכיהן באותה עת כמלך ג'יימס השישי של סקוטלנד.

קצת פיקנטריה על האפיפיורים האחרונים

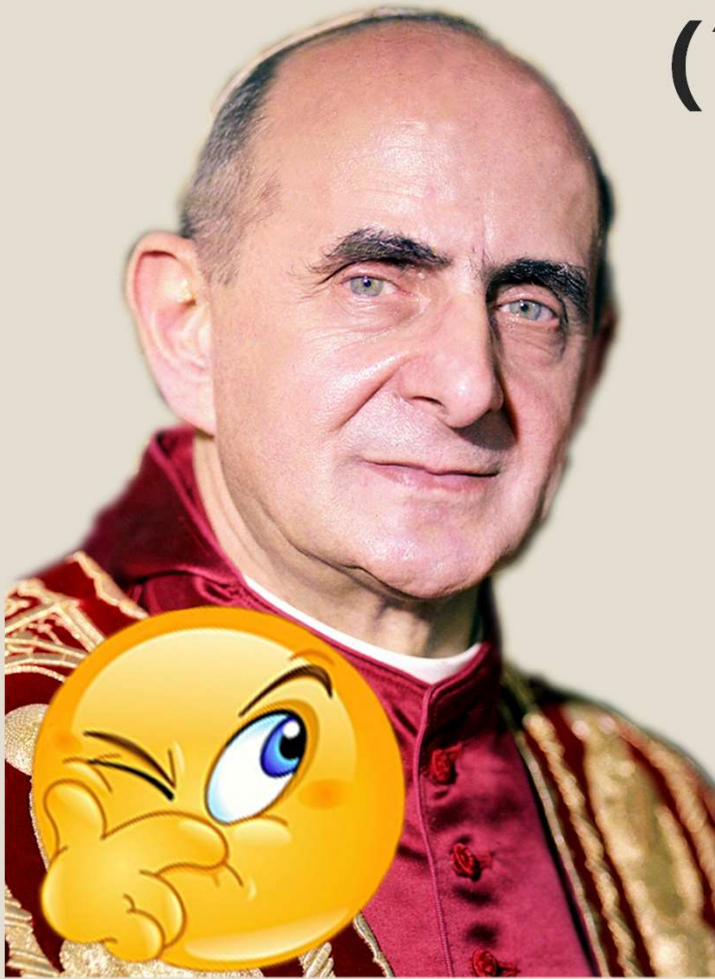

פיוס ה-12 (1938-1958)

יוחנן ה-23 (1959-1963)

פאולוס ה-6 (1963-1978)

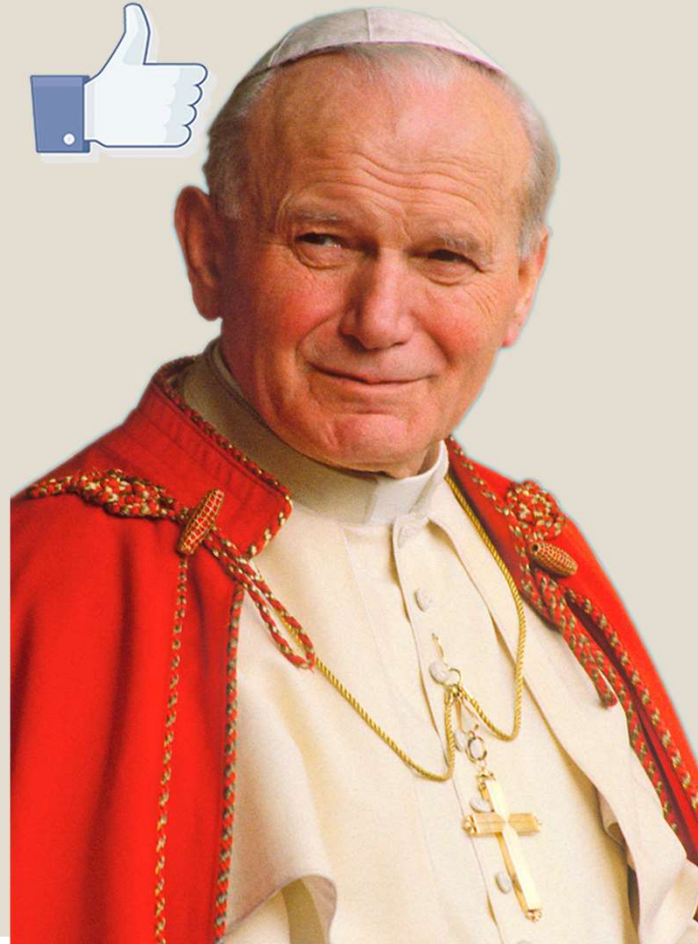
יוחנן פאולוס ה-1 (1978) – 33 יום

1978
"שנת שלושת
האפיפיורים"

יוחנן פאולוס ה-2 (1978-2005)

קרול יוזף וויטילה

בנדיקטוס ה-16 (2005-2013)

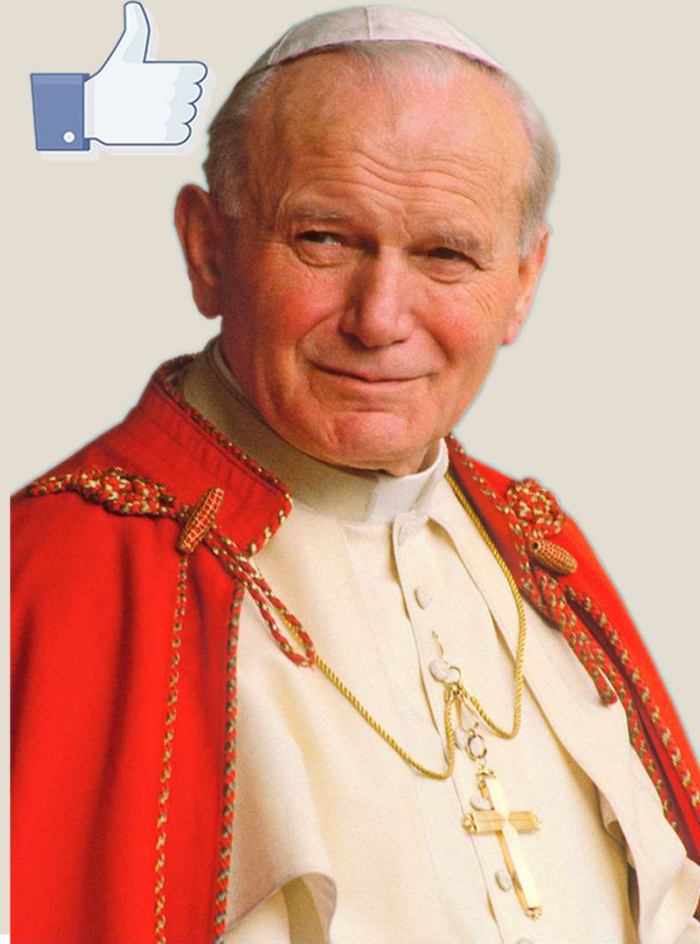

פרנצ'יסקוס ה-1 (2013-

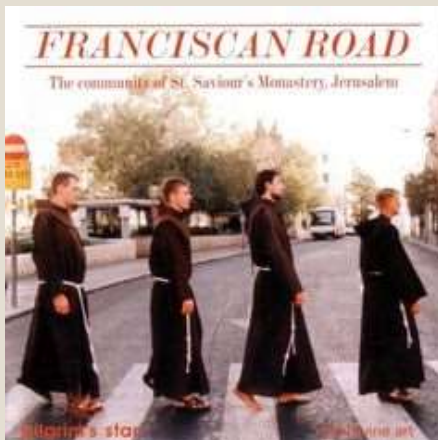
"האפיפיורים"

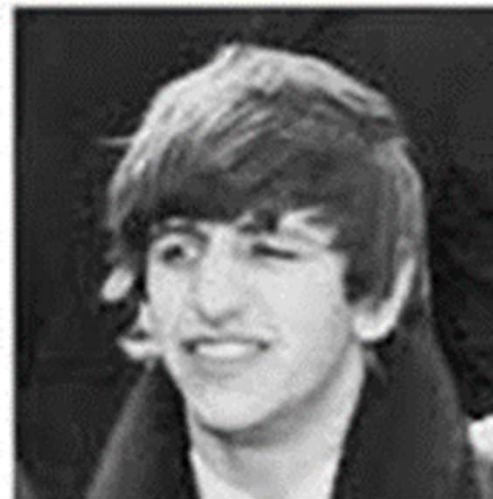
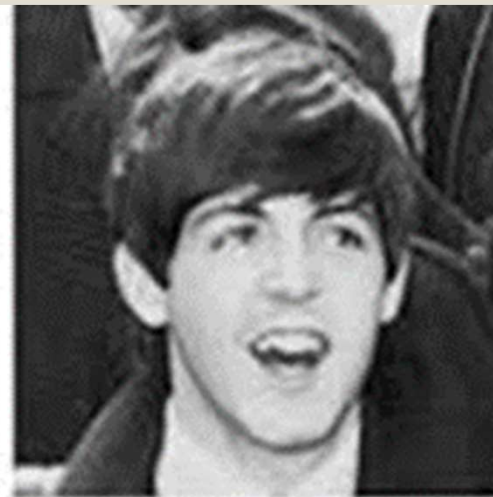
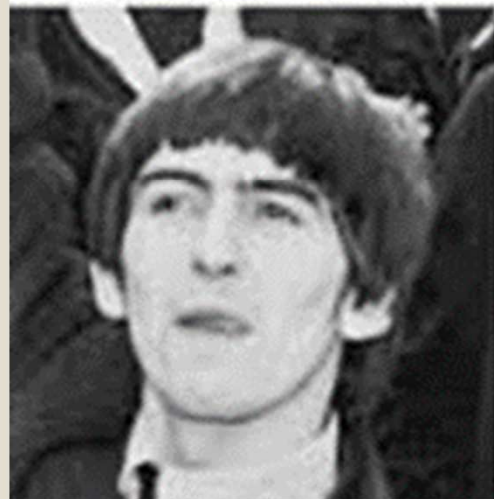
יוחנן פאולוס ה-2 (1978-2005)

ג'ון
(יוחנן)

ג'ורג'
(גאורגיוס הקדוש)

פול
(פאולוס)

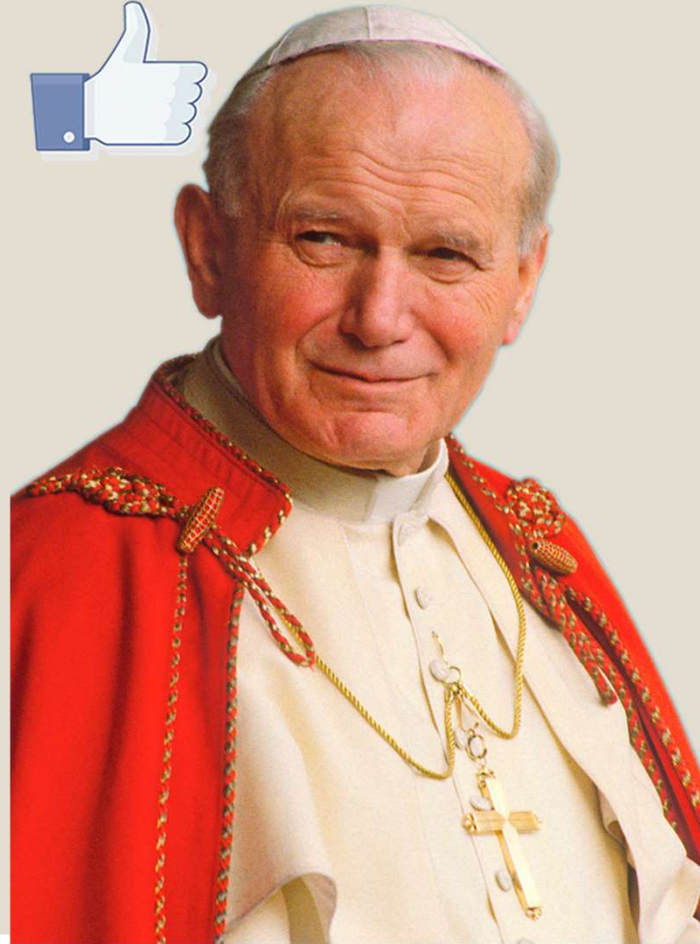
רינגו
(ריצ'רד סטארקי)

ג'ורג' (גאורגיוס) הקדוש

יוחנן פאולוס ה-2 (1978-2005)

אדית צירר

יוחנן פאולוס ה-2 והרב לאו

תודה לכולם על ההקשבה

עדיאל אמיתי
מורה דרך בישראל
ומדריך טיולים בחו"ל

052-5773078

adielamity@gmail.com